

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 23 september 2022

Remissyttrande avseende Privatkopieringsersättningen i framtiden (SOU 2022:20), Dnr Ju2022/01441

Sveriges Tidskrifter är landets största branschorganisation inom medieområdet och representerar över 380 tryckta och digitala konsument-, fack-, organisations- och kulturtidskrifter. Våra medlemmar har en viktig roll som förmedlare av nyheter, information och underhållning, i opinionsbildning och undervisning, i samhällsdebatten och den kulturpolitiska debatten. De är av stor betydelse för den demokratiska debatten liksom att de på alla områden bidrar till att fördjupa och utveckla företag, organisationer, samhälle och individer. Tidskriftsbranschen omsätter årligen 6,9 miljarder kronor och Sveriges Tidskrifters medlemmar representerar cirka 75 % av denna omsättning. Sveriges Tidskrifter driver gemensamma frågor, arbetar med opinionsbildning och omvärldsbevakning, sätter standarder, värnar pressetiken, utbildar och inspirerar våra medlemmar samt lyfter fram goda exempel från branschen genom erfarenhetsutbyten och utmärkelser.

Sveriges Tidskrifter har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter avseende den ovan nämnda promemorian och ber att få anföra följande.

Allmänt

Som utredningen konstaterar är annat innehåll än ljud och rörliga bilder numera föremål för privatkopiering och dessutom från andra källor exempelvis internet– inte minst inom ramen för skyddade abonnemang etc. När det gäller tidskrifters innehåll är det med teknisk hjälp enkelt att kopiera en omfattande artikel och/eller en kortare text i dess helhet. För Sveriges Tidskrifters medlemmar innebär den kopiering som sker med stöd av 12 § upphovsrättslagen uteblivna intäkter genom uteblivna prenumerationer och färre försålda exemplar. Sveriges Tidskrifter ser mot bakgrund av– den faktiska kopieringen –positivt på att ersättningsordningen blir teknikneutral och att det sker kompensation för den faktiska privatkopieringen som sker.

Sveriges Tidskrifter vill framhålla att den kopiering som sker inom skola och universitet regleras inom ramen för avtal med avtalslicensverkan som förvaltas av Bonus Copyright Access.

9.1 Vem ska omfattas av rätten till ersättning?

Som utredningen konstaterar bör alla upphovsmän och närstående rättighetshavare vars verk kan och de facto privatkopieras vara den krets som bör vara aktuella för privatkopieringsersättning.

Utredningen ska ta ställning till vilken krets av upphovsmän och närstående rättigheter som är berättigade till ersättning. I denna del är det, som utredningen konstaterar, den givna utgångspunkten att utgå ifrån av Infosoc-direktivet. I ljuset av att en lagstiftning bör vara anpassad till faktisk kopiering och hålla över tid kan Sveriges Tidskrifter konstatera att utredningens redogörelse avseende närstående rättigheter inte berör och behandlar den nya närstående rättigheten Framställare av presspublikationer (den s.k. utgivarrätten) som föreslås att införas från 1

januari 2023 genom prop. 2021/22:278 – Upphovsrätten på den digitala inre marknaden. Precis som utredningen fastslår gällande utövandet av utsändning är en närstående rättighet förknippat med stora investeringar och det är även fallet för presspublikationer. Det förbud som finns i 12 § andra stycket (sammanställningar) skyddar möjligen en digital tidskrift i dess helhet men däremot skyddas inte de enskilda artiklar som också lär vara det innehåll som de facto privatkopieras. Sveriges Tidskrifter vill betona tydliga att det är skillnad om en enskild användare delar ett innehåll som tidskrifterna gjort möjligt för delning och situationen med att ”privatkopiera” en låst publikation genom att fotografera av eller skärmdumpa i artiklar och sedan sprida innehållet. Sveriges Tidskrifter anser således att utredningen borde berört den nya närstående rättigheten och närmare undersökt behovet av att införa en rätt även för denna närstående rättighet som ett komplement till 12 § upphovsrättslagen.

Sveriges Tidskrifter vill dock understryka att detta inte avser att ersättning ska utgå vid flera tillfällen men i och med den tekniska utvecklingens möjligheter att förfoga över material som är förbehållet prenumeranter innebär ekonomiskt bortfall även för Sveriges Tidskrifters medlemmar.

Angående offlinekopiering

I och med att utredningen på flera ställen i betänkandet berör offlinekopiering kan Sveriges Tidskrifter konstatera att precis som utredningen fastslår är rättsläget avseende offline-kopiers status oklart. Mot bakgrund av detta och i ljuset av den ordningen som utredningen föreslår där en myndighet ska fatta beslut ställer sig Sveriges Tidskrifter frågande till att utredningen uttalar sig om rättsläget med risken för att eventuellt förekomma en myndighets kommande beslut.

Sveriges Tidskrifter

Kerstin Neld
VD